

Bahasa? // Talen
Languages wak toe op
on my perlajarankoe mijn
dengan // mijn

K.P.M.

Voyage Reis

SEE PAGE 48

LIATLAH MOEKA 48

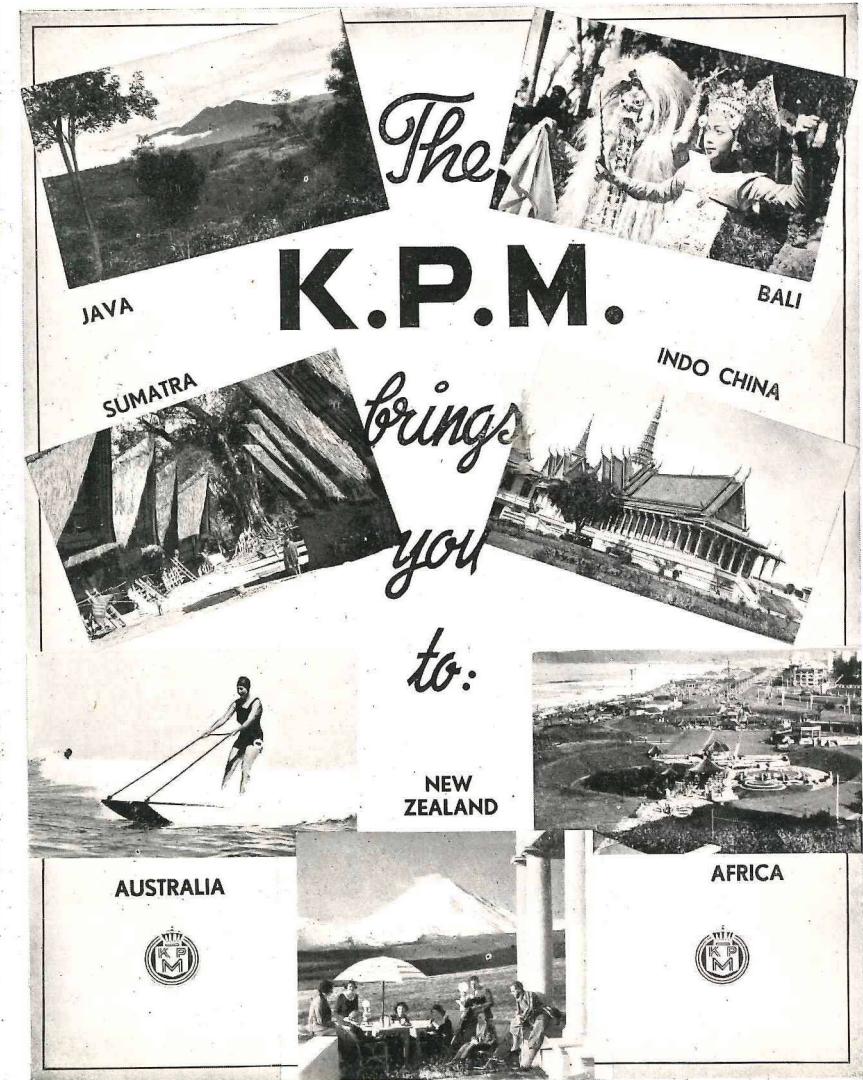
ATTENTIE PAGINA 48

Bahasa 2 Talen
Languages wak toe op
on my perlajarankoe mijne
dengan

K.P.M.
Voyage Reis

DE K.P.M. BRENGT U NAAR:

K.P.M. BAWAK ORANG² KE:

DIFFICULTIES
JANG SOESAH²
MOEILIJKHEDEN

NUMERALS

	ITOENG	GETALLEN
1	satoe	een
2	doea	twee
3	tiga	drie
4	ampat	vier
5	lima	vijf
6	anam	zes
7	toedjoeh	zeven
8	delapan	acht
9	sembilan	negen
10	sepeloeh	tien
11	sebelas	elf
14	ampat belas	veertien
20	doea poeloeh	twintig
60	anam poeloeh	zestig
78	toedjoeh poeloeh	acht en zeventig
100	delapan	honderd
300	seratoes	driehonderd
519	tiga ratoes	vijfhonderd negentien
843	lima ratoes sembilan belas	achthond. drie en veertig
1000	delapan ratoes ampat	duizend
1939	poeloeh tiga	duizend negenhonderd
10000	seriboe	negen en dertig
100000	seriboe sembilan ratoes	tienduizend
	tiga poeloeh sembilan	honderdduizend
	sepeloeh riboe	
	seratoes riboe	

DAYS

Sunday	hari Minggoe
Monday	hari Senen
Tuesday	hari Selasa
Wednesday	hari Reboe
Thursday	hari Kemis
Friday	hari Djoemahat
Saturday	hari Saptoe
day	hari
to-day	ini hari
this morning	tadi pagi

NAMA HARI

Zondag	hari Minggoe
Maandag	hari Senen
Dinsdag	hari Selasa
Woensdag	hari Reboe
Donderdag	hari Kemis
Vrijdag	hari Djoemahat
Zaterdag	hari Saptoe
dag	hari
vandaag	ini hari
vanmorgen	tadi pagi

DAGEN

noon	tengah hari	middag
afternoon	sore	namiddag
yesterday	kemaren	gisteren
the day before yesterday	kamaren doeloeh	eersternach
to-morrow	besok	morgen
the day after to-morrow	hari loesa	overmorgen
night	malam	nacht
to-night	nanti malam	vanavond

TIME	TEMPO	TIJD
what time is it ?	poekoel berapa ?	hoe laat is het ?
one o'clock	poekoel satoe	1 uur
two o'clock	poekoel doea	2 uur
half	setengah	half
half past 12	poekoel setengah satoe	half een
half past 3	poekoel setengah ampat	half vier
hour	djam	uur
half an hour	setengah djam	een half uur
a quarter of an hour	seprapat djam	een kwartier
a quarter past eight	poekoel delapan lebih	kwart over acht
	seprapat	
a quarter to eight	poekoel delapan koerang seprapat	kwart voor acht
minute	menit	minuut

MONEY	WANG	GELD
2½ guilder piece	ringgit	1 rijksdaalder
1 guilder piece	roepiah	1 gulden
½ guilder piece (50 cts.)	setengah roepiah	½ gulden
25 cent piece	setalen	kwartje (25 cent)
10 cent piece	sepitjis	1 dubbeltje (10 cent)
5 cent piece	lima sen	5 cent, 1 stuiver
2½ cent piece	segobang	2½ cent
1 cent piece	satoe sen	1 cent
½ cent piece	setengah sen	½ cent
banknote	oewang kertas	papiergeeld
to change money	toekar oewang	geld wisselen

A		
about	kira-kira	ongeveer
above	di atas	boven, op
add (to)	tamba	bijvoegen
age	oemoer	leeftijd
airplane	kapal oedara	vliegmachine
all, together	semoea	tezamen, alles
all right, good	baik	in orde, goed
already	soedah	reeds, al
an other	lain	een ander
and	dan	en
angry	marah	boos
animal	binatang	beest, dier
ant	semoet	mier
arrive (to)	datang	komen
ask (to)	tanja	vragen
automobile, motorcar	mobil, oto	automobiel

B		
back (opposite of front)	belakang	achter
bad (general)	djelek	slecht (algemeen)
bad (of food)	boesoek	slecht, bedorven
bag	tas	tasch
banana	pisang	banaan, pisang
barber	toekang tjoekoer	barbier
basket	kerandjang	mand
bath (to)	mandi	baden
bath room	kamar mandi	badkamer
bath water	air mandi	badwater
become (to)	djadi	worden
bed	tampat tidoer	bed
bedspread	seperei	sprei
beef, meat	daging	vleesch
begin (to)	moelai	beginnen
best (the very)	jang paling baik	best
bill	rekening	rekening
bite (to)	gigit	bijten
black	itam	zwart
blanket	selimoet	deken

boat, ship	kapal
boil (to)	reboes
bolster (Dutch wife)	goeling
bone	toelang
bottle	botol
boy	djongos
brand (trade mark)	tjap
brandy	brendi
bread	roti
break (to)	bikin petjah
bring, carry (to)	bawak
broad, wide	lebar
broken	roesak
brush	sikat
bundle (to), pack (to)	boengkoes
burn (to)	bakar
but	tetapi
butter	mentega

C

cake	koewe (kwe-kwe)
call (to)	panggil
can (tin)	kaleng
can, be able (to)	bisa
candle	lilin
case, box	peti
cat	koetjing
chauffeur, driver	soepir
cheap	moerah
cheese	kedjoe
chemist's shop	roemah obat
chicken	ajam
chief of a district	wedana
child	anak
church	geredja
cigar	seroetoe
cigarette	sigaret
cinema	bioscop
clean (to)	bersih
clock	lontjeng
close (to)	toetoep
clothes	pakean

boot, schip	koken
	rolkussen
	been
	flesch
	huis-, hoteljongen
	merk
	brandy
	brood
	breken
	brengen
	breed
	gebroken
	borstel
	bundelen, inpakken
	branden
	maar
	boter

coat	coconut
	coffee
	collar
	colour
	comb
	come here
	coolie
	correct
	crab
	craft (small)
	crater
	cucumber
	cup
	cupboard
	curtain (mosquito-)
	custom
	custom house

djas	kelapa
	kopi
	kraag
	warna
	sisir
	mari
	koeli
	betuel
	kepiting
	sampan
	kawah
	ketimoen
	mangkok
	lemari
	klamboe
	adat
	kantor douane

jas	klapper
	koffie
	boord
	kleur
	kam
	kom hier
	koelie
	juist
	krab
	prauw
	krater
	komkommer
	kop
	kast
	klambroe
	gewoonte
	douanekantoor

D

dark (colour)	toea
dead	mati
delicious	enak
difficult, trouble	soesah
dining room	kamar makan
director, manager	toean besar
dirty	kotor
dirty clothes	pakean kotor
ditch	slokan
doctor	toean doktor
dog	andjing
do not	djangan
door	pintoe
dress (to)	pake pakean
drink (to)	minoem
drive away (to)	oesir
drop (to)	djato
dry (to)	kering
duck	bebek
dust	aboe
Dutch	wolanda

donker (kleur)	dood
	lekker
	moeilijk, moeite
	eetkamer
	directeur, beheerder
	vuil
	vuile kleeren
	slot
	genesheer, dokter
	hond
	niet doen
	deur
	aankleeden
	drinken
	wegjagen
	vallen
	drogen
	eend
	stof
	Hollandsch

here	di-sini	hier
high	tinggi	hoog
hill	boekit	heuvel
hire (to)	sewa	huren
hold (to)	pegang	vasthouden
hole	lobang	gat
horse	koeda	paard
hospital	roemah sakit	hospitaal
hot	panas	warm
hotel	roemah makan	hotel
hour	djam	uur
house, building	roemah	huis
how much (many)	berapa	hoeveel
hungry	lapar	honger
husband	laki	echtgenoot

I	
ice	es
ice water	air es
if	kalau
ill, sick	sakit
immediately	sekarang
in, inside	di-dalam
ink	tintah
iron (to)	seterika

J	
jam	selei
join (to)	samboeng

K	
key	koentji
knife	piso
knock (to)	ketok
know (to)	taoe

L	
lake	telaga
lamp	lampoe
large	besar

last week	minggoe doeloe	vorige week
leave (to), go (to)	pegi	weggaan
left, to the left	kiri	links
lemon	djeroek	citroen
lemonade	limoen	limonade
like	seperti	als
listen (to)	dengar	hooren, luisteren
little (quantity)	sedikit	weinig (een)
little, small	ketjil	klein
lock	selot	slot
long (size)	pandjang	lang (lengte)
long (time)	lama	lang (tijd)
look for, seek (to)	tjari	zoeken
look out (to)	awas	oppassen
lost	ilang	zoek, weg

M		
maid-servant	baboe	meid
mail	pos	post
make (to)	bikin	makken
man	orang laki-laki	man
market	pasar	markt
match	korek api	lucifer
medicine	obat	medicijn
menu	kartoe makan	menu
mile	paal	miji
milk	soesoe	melk
mirror	katja	spiegel
mix (to)	tjampoer	mengen
money	oeang, wang	geld
monkey	monjet	aap
month, moon	boelan	maand, maan
more	lebih	meer
morning	pagi	ochtend
mosque	masjid	moskee
mosquito	njamoeck	muskiet
mother	mak	moeder
mountain	goenoeng	berg
mouth	moeloet	mond
much, many	banjak	veel

N

neck-tie	dasi	das
needle	djaroem	naald
never mind	tidak apa	het doet er niet toe
new	baroe	nieuw
no more	tidak lagi	niet meer
not	tidak	niet
not yet	belon	nog niet
now	sekarang	nu

O

oil	minjak	olie
old	toea	oud
once	sekali	eenmaal
open (to)	boeka	openen
order, tell (to)	soeroeh	zeggen, opdragen
outside	di-loear	buiten

P

paper	kertas	papier
pawn shop	roemah gade	pandhuis
pay more	tamba bajar	bijbetalen
pepper	meritja	peper
perhaps	barangkali	misschien
pickles	atjar	zuur
picture	gambar	plaat
piece (a)	sepotong	stuk (een)
Pig	babi	varken
pillow, cushion	bantal	kussen
pin	peniti	speld
place	tampat	plaats
plate	piring	bord
police station	kantor polisi	politiebureau
popular	lakoe	gewild
postage stamp	kepala radja	postzegel
potato	ketang	aardappel
present (tip)	persen	gift, fooi
price	harga	prijs
pull (to)	tarik	trekken

Q

quick	lekas	gauw, spoedig
-------	-------	---------------

R

railway	kereta api	trein
rain	oedjan	regen
razor	piso tjoekoer	scheermes
read (to)	batja	lezen
ready	klar, siap	klaar, gereed
receive (to)	terima	ontvangen
red	merah	rood
remember (to)	ingat	herinneren
request (to)	minta	verzoeken
return, go back (to)	kombali	terugkeeren, teruggaan
rice	nasi	rijst
right (to the -)	kanan	rechts
ring	tjintjin	ring
road, street	djalanan	weg, straat
room	kamar	kamer
round	boender	rond
rub (to)	gosok	wrijven
run (to)	lari	hardlopen

S

salt	garam	zout
scissors	goenting	schaar
sea	laeot	zee
second class	klas doeä	tweede klas
see (to), look (to)	lihat	zien
send (to)	kirim	zenden
shave (to)	tjoekoer	scheren
shirt	kemedja	hemd
shoe, boot	sepatoe	schoen
shoe (boot) lace	tali sepatoe	schoenveter
shop	toko	winkel
short (not long)	pendek	kort
short (trousers)	tjelana pendek	korte broek, short
sign (to)	tekken	onderteeken
silk	soetra	zijde
silver	perak	zilver
sit down (to)	doedoek	zitten
skin, leather	koelit	huid, leer
sleep (to)	tidoer	slapen
slippers	slop	sloffen
slow	pelahan	langzaam

smoke (to)	minoem roko	rooken	toast	roti panggang	geroosterd brood
snake	oelar	slang	tobacco	tembakau	tabak
soap	saboen	zeep	tooth	gigi	tand
soda water	air belanda	spuitwater	towel	handoek	handdoek
sometimes	tempo-tempo	soms	town, city	kota	stad
soup	sop	soep	tree	pohon	boom
sour	asem	zuur	trousers	tjelana	broek
spoon	sendok	lepel	try (to)	tjoba	proberen
stall	warong	kraampje	try on (to)	pas	passen
stamp	kepala radja	postzegel	turn (to)	poeter	omdraaien
stay, live (to)	tinggal	verblijven, wonen	turn around (to)	balik	teruggaan, omdraaien
stockings, socks	kaoes kaki	kousen			
stomach	peroet	buik			
stone	batoe	steen			
stop (to)	berentti	stoppen			
straight	rata	recht			
strike, hit (to)	poekael	slaan			
string	tali	touw			
strong	koeat	sterk			
sun	mata hari	zon			
sweet	manis	zoet			
T					
table	medja	tafel			
tailor	toekang pakean	kleermaker			
take care of, watch (to)	djaga	oppassen, waken			
talk (to)	bitjara	spreken			
tea	teh	thee			
telegraph office	kantor kawat	telegraafkantoor			
tell, say (to)	bilang	zeggen			
that	itoe	dat			
there	di-sitoe	daar			
thin (thing)	tipis	dun			
this	ini	dit			
thread	benang	draad			
tickets	kartjis	kaartjes			
tidings(s)	kabar	nieuws			
tie (to)	ikat	binden			
tiger	matjan	tijger			
time	tempo	tijd			
tin (a can)	kaleng	blik			
tired	tjape	moe			
U					
			under, below	di-bawah	onder, beneden
			understand (to)	mengerti	begrijpen
V					
			vegetables	sajoeran	groenten
			very	sekali	zeer
			vinegar	tjoeka	azijn
			volcano	goenoeng api	vulkaan
W					
			wages	gadji	salaris
			wait (to)	toenggoe	wachten
			walk (to)	djalan kaki	lopen
			want (to)	maoe	willen
			wash (to)	tjoetji	wasschen
			washerman(laundry-man)	menatoe	waschman
			watch (a)	lontjeng	klok
			water	air	water
			water closet	kamar ketjil	W.C.
			weigh (to)	timbang	wegen
			wet	basah	nat
			what	apa	wat
			when	kapan	wanneer
			who	siapa	wie
			why	kenapa	waarom
			wife	bini	vrouw (echtgenoot)
			wind	angin	wind
			window	djendela	raam
			wine list	kartoed anggoer	wijnkaart

Types I saw on my voyage

**Roepa² orang jang akoe lihat sepandjang
perlajaran**

Typen, die ik op reis zag

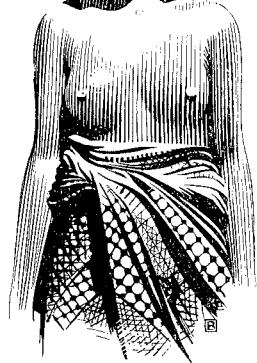
1

3

2

1. China
2. South Sumatra
3. Bali
4. Atjeh (N. Sumatra)

4

5

7

6

8

5. Java
6. Indo China
7. Minangkabau (W. Sumatra)
8. Bali

Places and things worth seeing.

Tampat dan barang² jang anak jang patoet di lihat.

Bezienswaardigheden.

SUMATRA

MEDAN : Sultan's palace, Mosque, Swimming pool.
 BRASTAGI: Golf-links, Mountaineering, Volcano Sibajak.
 KABAN DJAHÉ : Museum.
 WATERFALLS : Piso-Piso.
 LAKE TOBA : Yachting, Scenery.
 FORT DE KOCK : Karbouwengat, Anei-kloof, Lake of Manindjau.
 PADANG : Apenberg.

JAVA

BATAVIA: Aquarium, Museum, Old Portuguese Church, Holy Canon, etc.
 BUITENZORG: Palace Governor-General, Museum, Botanical Gardens.
 SOEKABOEMI : Sitoegoenoeng: Stycks, Lake.
 BANDOENG : Zoo, Tjimindi, Dago hill.
 LEMBANG : Observatory.
 NGAMPLANG : Mountain resort.
 SOLO/DJOCJA : Palace, Boroboedoer, Mendoet temple.
 KOPENG: Mountain resort.
 MALANG: Mountain resort.
 SOURABAYA: Harbour, Naval basis, Zoo.

BALI

BOELELENG : Poera Medoewekarang, Weaving-mills, Silver shops.
 KINTAMANI : Resthouse.
 DENPASAR : Dance performances, Museum, and Curio-shops.
 GENERAL: Royal tombs, Lake Bratan, Bats' cave, Sacret Forest, etc.

INDO CHINA

SAIGON : Museum, Botanical Gardens.
 PHNOM PENH : Royal Palace, Wat Prah Keo.
 SIEM RÉAP : Angkor Wat, Angkor Thom, Prah Khan.

SIAM

BANGKOK : Royal Palace, Klongs, Wat Arun, Throne hall, White Elephants, Monkeys, etc.

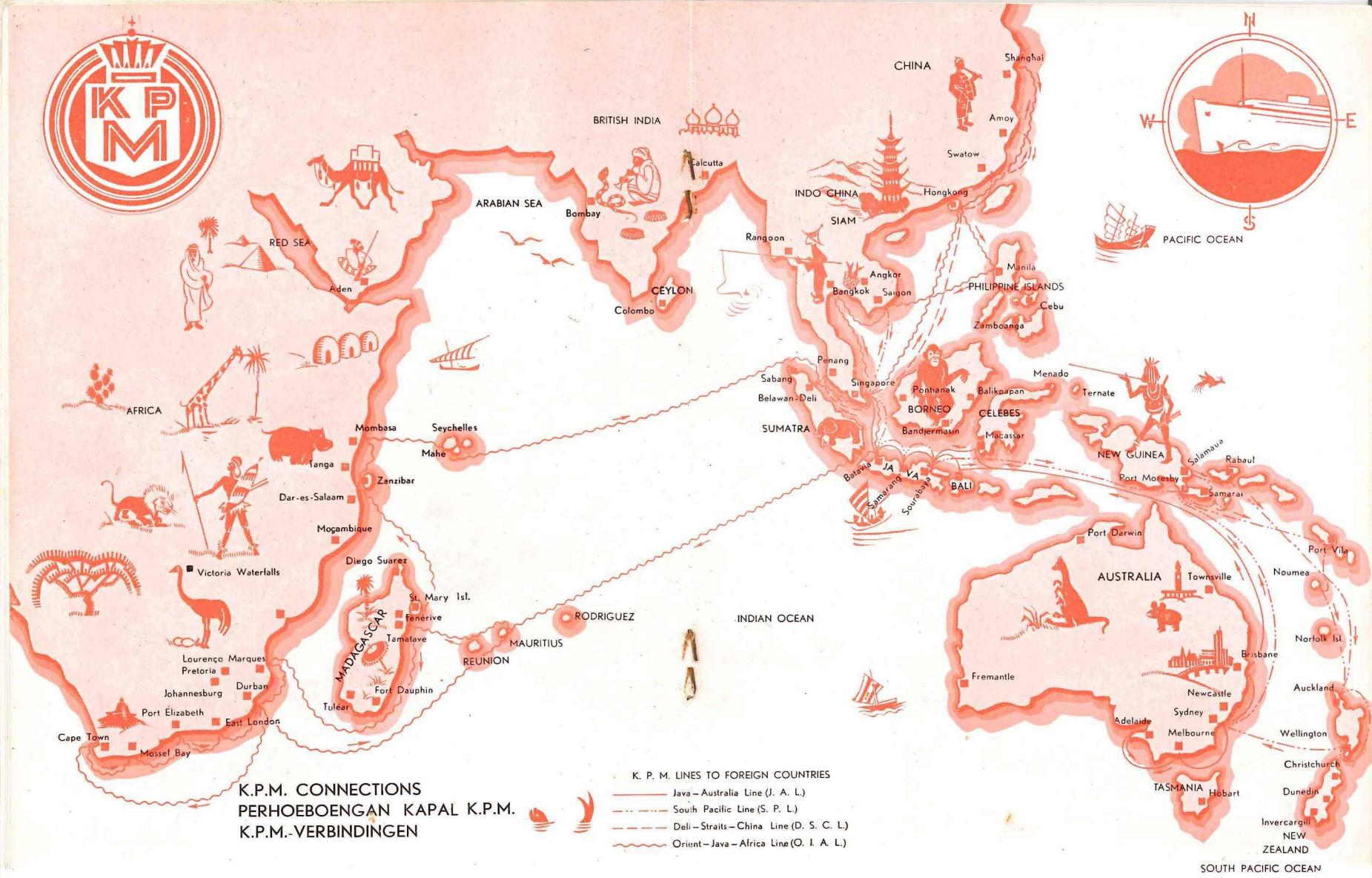
A

aboë	dust	stof
ada	have, be (to)	hebben, zijn
adat	custom	gewoonte
air	water	water
air belanda	soda water	spuitwater
air mandi	bath water	badwater
ajam	chicken	kip
ambil	fetch (to)	halen
anak	child	kind
andjing	dog	hond
angin	wind	wind
apa	what	wat
api	fire	vuur
asem	sour	zuur
atjar	pickles	zuur
awas	look out (to)	oppassen

B

babi	pig	varken
baboe	maid-servant	meid
baik	all right, good	in orde, goed
bakar	burn (to)	branden
balik	turn around (to)	teruggaan, omdraaien
bandjir	flood	vlod
banjak	much, many	veel
bantal	pillow, cushion	kussen
bapa	father	vader
barang	goods, luggage	goederen
barangkali	perhaps	misschien
baroe	new	nieuw
basah	wet	nat
batja	read (to)	lezen
batoe	stone	steen
bawak	carry (to)	brengen
bebek	duck	eend
belakang	back (opposite of front)	achter
belon	not yet	nog niet
benang	thread	draad
berapa	how much (many)	hoeveel
berat	heavy	zwaar
berenti	stop (to)	stoppen

bersih	clean (to)	schoonmaken	djangan	do not	niet doen
besar	large	groot	djaoe	far	ver
betoel	correct	juist	djari	finger	vinger
bikin	make (to)	maken	djaroem	needle	naald
bikin petjah	break (to)	breken	djas	coat	jas
bilang	say, tell (to)	zeggen	djato	drop (to)	vallen
binatang	animal	beest, dier	djelek	bad	slecht
bini	wife	vrouw (echtgenoot)	djendela	window	raam
bioscop	cinema	bioscoop	djeroek	lemon	citroen
bisa	can, be able (to)	kunnen	djongos	boy	huis-, hoteljongen
bitjara	talk (to)	spreken	doedoek	sit down (to)	zitten
boeah	fruit	vrucht			
boeka	open (to)	openen	E	envelope	enveloppe
boekit	hill	heuvel	emplop	delicious	lekker
boelan	month, moon	maand, maan	enak	ice	ijs
boeloe	feather	veer	es		
boender	round	rond			
boengkoes	bundle (to)	bundelen, inpakken	G	wages	salaris
boesoek	bad (of food)	slecht (bedorven)	gambar	picture	plaat
botol	bottle	flesch	gantoeng	hang (to)	hangen
brendi	brandy	brandy	garpoë	fork	vork
D			gemoek	fat	vet
daging	beaf, meat	vleesch	geredja	church	kerk
dan	and	en	gigi	tooth	tand
dari	from	van	gigit	bite (to)	bijten
dasi	neck-tie	das	goeling	bolster (Dutch wife)	rolkussen
datang	arrive (to)	komen	goenoeng	mountain	berg
dengar	listen (to)	luisteren, hooren	goenoeng api	volcano	vulkan
dia	he, she	hij, zij	goenting	scissors	schaar
di-atas	above	boven, op	gosok	rub (to)	wrijven
di-bawah	below, under	onder, beneden			
di-dalam	in, inside	binnen, in	H	finished	op, opgebruikt
di-loear	outside	buiten	haloes	fine (not coarse)	fijn (niet grof)
di-moeka	in front of	aan den voorkant	handoeck	towel	handdoek
di-sini	here	hier	harga	price	prijs
di-sitoe	there	daar	hari besar	holiday, feastday	feestdag
djadi	become (to)	worden			
djaga	take care of, watch (to)	waken, oppassen	I	green	groen
djalan kaki	walk (to)	loopen	ikan	fish	visch
djalanan	road, street	weg, straat	ikat	tie (to)	binden
diam	hour	uur			

ilang	lost	zoek, weg
ingat	remember (to)	herinneren
inggris	English	Engelsch
ini	this	dit
isi	fill (to)	vullen
itam	black	zwart
itoe	that	dat

J

jang paling baik best (the very) het beste

K

kabar	tiding(s)	nieuws
kalau	if	als
kaleng	can (tin)	blik
kamar	room	kamer
kamar ketjil	water closet	W.C.
kamar makan	dinning room	eetkamer
kamar mandi	bath room	badkamer
kanan	right (to the -)	rechts
kantor douane	custom house	douanekantoor
kantor kawat	telegraph office	telegraafkantoor
kantor polisi	police station	politiebureau
kaoes kaki	socks, stockings	kousen
kapal	boat, ship	boot, schip
kapal oedara	airplane	vliegmachine
kapan	when	wanneer
kartjis	tickets	kaartjes
kartoeg anggoer	wine list	wijnkaart
kartoeg makan	menu	menu
kasar	coarse	grof
kasi	give (to)	geven
katja	mirror	spiegel
katja mata	eye glass	bril
kawah	crater	krater
kebon	garden	tuin
kedjoe	cheese	kaas
kelapa	coconut	klapper
keloear	go out (to)	naar buiten gaan
kemedja	shirt	hemd

kenapa	why	waarom
kentang	potato	aardappel
kepala	head	hoofd
kepala radja	postage stamp	postzegel
kepiting	crab	krab
kerandjang	basket	mand
kereta api	railway	trein
kering	dry (to)	drogen
kertas	paper	papier
ketimoen	cucumber	komkommer
ketjil	little, small	klein
ketok	knock (to)	slaan
kipas	fan	waaier
kira-kira	about	ongeveer
kiri	left, to the left	links
kirim	send (to)	zenden
klamboe	curtain (mosquito-)	klamboe
klar, siap	ready	klaar, gereed
klas doea	second class	tweede klas
klas satoe	first class	eerste klas
koeat	strong	sterk
koeda	horse	paard
koeli	coolie	koelie
koelit	skin, leather	huid, leer
koentji	key	sleutel
koeping	ear	oor
koetjing	cat	kat
koetoe	flea	vloo
koewe (kwe-kwe)	cake	koek
kombali	return (to go back)	teruggaan, terugkeeren
kopi	coffee	koffie
korek api	match	lucifer
kosong	empty	leeg
kota	town, city	stad
kotor	dirty	vuil
kraag	collar	boord
kras	hard (firm)	hard

L

lain an other
laki husband echtgenoot

lakoe	popular	gewild	meritja	pepper	peper
lama	long (time)	lang (tijd)	minggoe doeloe	last week	vorige week
lampoe	lamp	lamp	minjak	oil	olie
laoet	sea	zee	minoem	drink (to)	drinken
lapar	hungry	honger	minoem roko	smoke (to)	rooken
lari	run (to)	hardloopen	minta	request (to)	verzoeken
lebar	broad, wide	breed	mobil, oto	motorcar, automobile	auto
lebih	more	meer	moeka	front	vooraanzicht
lekas	quick	spoedig, gauw	moelai	begin (to)	beginnen
lemari	cupboard	kast	moeloet	mouth	mond
lihat	see, look (to)	zien, kijken	moerah	cheap	goedkoop
lilin	candle	kaars	monjet	monkey	aap
limoen	lemonade	limonade			
lipet	fold (to)	opvouwen			
lobang	hole	gat			
loepa	forget (to)	vergeten			
lontjeng	clock, watch	klok			
M					
mahal	expensive	duur	naik	go up (to)	naar boven gaan
mak	mother	moeder	nasi	rice	rijst
makan	eat (to)	eten	njamoek	mosquito	muskiet
mandi	bath (to)	baden			
mangkok	cup	kop			
manis	sweet	zoet			
maoe	want (to)	willen			
marah	angry	boos			
mari	come here	kom hier			
mas	gold	goud			
masdjid	mosque	moskee			
masoek	enter (to)	binnengaan			
mata	eye	oog			
matahari	sun	zon			
mati	dead	dood			
matjan	tiger	tijger			
medja	table	tafel			
menatoe	washerman (laundry-man)	waschman			
mengerti	understand (to)	begrijpen			
mentega	butter	boter			
merah	red	rood			
O					
obat			obat	medicine	medicijn
oeang, wang			oeang, wang	money	geld
oedjan			oedjan	rain	regen
oelar			oelar	snake	slang
oemoer			oemoer	age	leeftijd
oesir			oesir	drive away (to)	wegjagen
orang laki-laki			orang laki-laki	man	man
P					
paal			paal	mile	mijl
pagi			pagi	morning	morgen, ochtend
pajoeng			pajoeng	parasol, umbrella	parasol, paraplu
pake pakean			pake pakean	dress (to)	aankleeden
pakean			pakean	clothes	kleeren
pakean kotor			pakean kotor	dirty clothes	vuile kleeren
panas			panas	hot	warm
pandjang			pandjang	long (size)	lang
panggil			panggil	call (to)	roepen
pas			pas	try on (to)	passen
pasar			pasar	market	markt
pegang			pegang	hold (to)	vasthouden
pelahan			pelahan	slow	langzaam
pendek			pendek	short (not long)	kort

peniti	pin	speld	sampan	small craft	prauw			
perak	silver	zilver	sapoe tangan	handkerchief	zakdoek			
perempoean	female	vrouwelijk	sedikit	little (quantity)	weinig (een)			
peroet	stomach	buik	sekali	once	eenmaal			
persen	present (tip)	gift, fooi	sekali	very	zeer			
peti	case, box	kist	sekarang	now	nu			
pigi	leave (to), go (to)	weggaan	selei	jam	gelei			
pintoe	door	deur	selimoet	blanket	deken			
piring	plate	bord	selot	lock	slot			
pisang	banana	banaan, pisang	semoea	all, together	tezamen, alles			
piso	knife	mes	semoet	ant	mier			
piso tjoekoer	razor	scheermes	senang hati	happy	gelukkig			
poekoel	strike, hit (to)	slaan	sendok	spoon	lepel			
poeter	turn (to)	omdraaien	sepatoe	shoe, boot	schoen			
pohon	tree	boom	seperei	bedspread	sprei			
pos	mail	post	seperi	like	als			
R								
ramboet	hair	haar	seterika	piece (a)	een stuk			
rata	straight	recht	sewa	cigar	sigaar			
rata-rata	level, smooth	gelijk, effen	siapa	iron (to)	strijken			
reboes	boil (to)	koken	sigaret	hire (to)	huren			
rekkening	bill	rekening	sikat	who	wie			
roemah	building, house	huis	sisir	cigarette	sigaret			
roemah gade	pawn shop	pandhuis	slokan	brush	borstel			
roemah makan	hotel	hotel	slop	comb	kam			
roemah obat	chemist's shop	apotheek	sobat	slippers	sloot			
roemah sakit	hospital	hospitaal	soedah	friend	sloffen			
roesak	broken	gebroken	soepir	already	vriend			
roti	bread	brood	soeroeh	chauffeur, driver	al, reeds			
roti panggang	toast	geroosterd brood	soesah	tell, order (to)	chauffeur			
S								
saben	every	elke	soesoe	difficult, trouble	zeggen, opdragen			
saboen	soap	zeep	soetra	milk	moeilijk, moeite			
sajoeran	vegetables	groenten	sop	silk	melk			
sakit	ill, sick	ziek	T					
sakit panas	fever	koorts	takoet	fear (to)	zijde			
samboeng	join (to)	hechten, binden	tali	string	soep			
sampai	enough, plenty	genoeg	tali sepatoe	shoe (boot) lace	bang zijn			
			tamba	add (to)	touw			
			tamba bajar	pay more	schoenveter			
			tamoe	guest	bijvoegen			
					bijbetaLEN			
					gast			

tampat	place
tampat lain	elsewhere
tampat tidoer	bed
tangan	hand
tanja	ask (to)
taoe	know (to)
tarik	pull (to)
tas	bag
teh	tea
tekken	sign (to)
telaga	lake
telor	egg
telor mata sapi	egg (fried)
telor mata sapi pake ham	egg (ham and eggs)
telor reboes	egg (boiled)
telor setengah mateng	egg (softly boiled)
tembakau	tobacco
tempo	time
tempo-tempo	sometimes
terbang	fly (to)
terima	receive (to)
tetapi	but
tidak	not
tidak apa	never mind
tidak lagi	no more
tidoer	sleep (to)
timbang	weigh (to)
tinggal	stay, live (to)
tinggi	high
tinta	ink
tipis	thin (thing)
tjampoer	mix (to)
tjap	brand (trade mark)
tjape	tired
tjari	look for, seek (to)
tjelana	trousers
tjelana pendek	short trousers
tjintjin	ring
tjoba	try (to)
tjoeka	vinegar
tjoekkoer	shave (to)
tjoetji	wash (to)
plaats	
ergens anders	
bed	
hand	
vragen	
weten	
trekken	
tasch	
thee	
onderteeken	
meer (het)	
ei	
spiegelei	
spiegelei met ham	
gekookt ei	
zacht gekookt ei	
tabak	
tijd	
soms	
vliegen	
ontvangen	
maar	
neen	
het doet er niet toe	
niet meer	
slapen	
wegen	
wonen, verblijven	
hoog	
inkt	
dun	
mengen	
merk	
moe	
zoeken	
broek	
korte broek, short	
ring	
proberen	
azijn	
scheren	
wasschen	

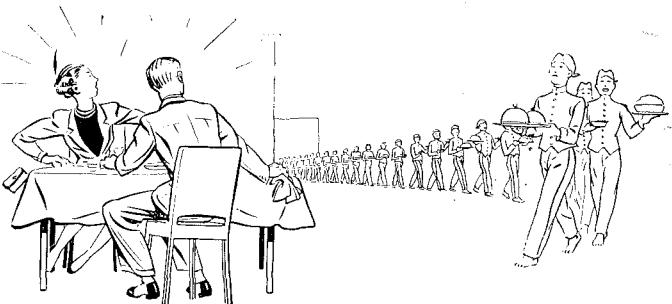
toea	dark (of colour)
toea	old
toean besar	director, manager
toean doktor	doctor
toekang pakean	tailor
toekang tjoekoer	barber
toelang	bone
toeloeng	help (to), assist (to)
toenggoe	wait (to)
toeroen	go down (to)
toeroet	follow (to)
toetoepr	close (to)
toko	shop
topi	hat
trem listrik	electric tram

W

wajang	galanty-show
wang, oeang	money
warna	colour
warong	stall
wedana	chief of a district
wolanda	Dutch

schimmenspel
geld
kleur
kraampje
districtshoofd
Hollandsch

Unusual things I did on my tours
Kedjadian² jang loear biasa terdapat pada perlajaran
Ongewone voorvalen op reis beleefd

A

aankleeden	pake pakean	dress (to)
aap	monjet	monkey
aardappel	kentang	potato
achter	belakang	back (opposite of front)
als	seperti	like
als	kalau	if
ander (een)	lain	an other
apotheek	roemah obat	chemist's shop
automobiel	mobil, oto	automobile, motorcar
azijn	tjoeka	vinegar

B

baden	mandi	bath (to)
badkamer	kamar mandi	bath room
badwater	air mandi	bath water
bagage	barang-barang	luggage
baanaan, pisang	pisang	banana
bang zijn	takoet	fear (to)
barbier	toekang tjoekoer	barber
bed	tampat tidoer	bed
been, bot	toelang	bone
beest, dier	binatang	animal
beginnen	moelai	begin (to)
begrijpen	mengerti	understand (to)
berg	goenoeng	mountain
best (het)	jang paling baik	best (the very -)
bijbetalen	tamba bajar	pay more
bijten	gigit	bite (to)
bijvoegen	tamba	add (to)
binden	ikat	tie (to)
binnen, in	di-dalem	in, inside
binnengaan	masoek	go in (to)
bioscoop	bioscop	cinema
blik	kaleng	can (tin)
boom	pohon	tree
boord	kraag	collar
boos	marah	angry
boot, schip	kapal	boat, ship
bord	piring	plate
borstel	sikat	brush

boter	mentega	butter	eend	bebek	duck
boven, op	di atas	above	eenmaal	sekali	once
branden	bakar	burn (to)	eerste klas	klas satoe	first class
brandy	brendi	brandy	eetkamer	kamar makan	dining room
breed	lebar	broad, wide	ei	telor	egg
breken	bikin petjah	break (to)	ei, gekookt	telor reboes	egg (boiled)
brengen	bawak	carry (to)	ei, zacht gekookt	telor setengah mateng	egg (softly boiled)
bril	katja mata	eye glass	elec. tram	trem listrik	electric tram
broek	tjelana	trousers	en	dan	and
brood	roti	bread	Engelsch	inggris	English
buik	peroet	stomach	enveloppe	emplop	envelope
buiten	di-loear	outside	ergens anders	tampat lain	elsewhere
bundelen, inpakken	boengkoes	bundle (to)	eten	makan	eat (to)
C			F		
chauffeur	soepir	chauffeur, driver	feestdag	hari besar	feast day, holiday
citroen	djeroek	lemon	fijn (niet grof)	haloes	fine (not coarse)
D			flesch	botol	bottle
daar	di-sitoe	there			
dalen	toeroen	go down (to)			
das	dasi	neck-tie			
dat	itoe	that			
deken	selimoet	blanket			
deur	pintoe	door			
directeur, beheerde	toean besar	director, manager			
districtshoofd	wedana	chief of a district			
dit	ini	this			
doet er niets toe (het)	tidak apa	never mind			
dokter, geneesheer	toean doktor	doctor			
donker (kleur)	toea	dark (colour)			
dood	mati	dead			
douanekantoor	kantor douane	custom house			
draad	benang	thread			
drinken	minoem	drink (to)			
drogen	kering	dry (to)			
dun	tipis	thin (thing)			
duur	mahal	expensive			
E					
echtgenoot	laki	husband			
een ander	lain	an other			
een weinig	sedikit	a little			

H

haar	ramboet	hair
halen	ambil	fetch (to)
hand	tangan	hand
handdoek	handoek	towel
hangen	gantoeng	hang (to)
hard	keras	hard (firm)
hardloopen	lari	run (to)
hebben, zijn	ada	have, be (to)
hechten, binden	samboeng	join (to)
helpen	toeloeng	help (to)
hemd	kemedja	shirt
herinneren	ingat	remember (to)
heuvel	boekit	hill
hier	di-sini	here
hij, zij	dia	he, she
hoed	topi	hat
Hollandsch	wolanda	Dutch
hoeveel	berapa	how much (many)
hond	andjing	dog
honger	lapar	hungry
hoofd	kepala	head
hoog	tinggi	high
hospitaal	roemah sakit	hospital
hotel	roemah makan	hotel
huid, leer	koelit	skin, leather
huis	roemah	house, building
huis-, hoteljongen	djongos	boy
huren	sewa	hire (to)

I

iedere, elke	saben	every
ijs	es	ice
inkt	tinta	ink

J

jas	djas	coat
juist	betoel	correct

K

kaars	lilin	candle
kaartjes	kartjis	tickets

kaas	kedjoe	cheese
kam	sisir	comb
kamer	kamar	room
kast	lemari	cupboard
kat	koetjing	cat
kerk	geredja	church
kind	anak	child
kip	ajam	chicken
kist	peti	case, box
klaar, gereed	klar, siap	ready
klamboe	klamboe	curtain (mosquito-)
klapper	kelapa	coconut
kleeren	pakean	clothes
kleemaker	toekang pakean	tailor
klein	ketjil	little (small)
kleur	warna	colour
klok	lontjeng	clock, watch
koek	koewe (kwe-kwe)	cake
koelie	koeli	coolie
koffie	kopi	coffee
koken	reboes	boil (to)
kom hier	mari	come here
komen	datang	arrive (to)
komkommer	ketimoen	cucumber
koorts	sakit panas	fever
kop	mangkok	cup
kort	pendek	short (not long)
korte broek, short	tjelana pendek	short (trousers)
kousen	kaoes kaki	stockings, socks
kraampje	warong	stall
krab	kepiting	crab
krater	kawah	crater
kunnen	bisa	can, be able (to)
kussen	bantal	cushion, pillow
L		
lamp	lampoe	lamp
lang (lengte)	pandjang	long (size)
lang (tijd)	lama	long (time)
langzaam	pelahan	slow
leeftijd	oemoer	age
leeg	kosong	empty

lekker	enak	delicious
lepel	sendok	spoon
lezen	batja	read (to)
limonade	limoen	lemonade
links	kiri	left, to the left
loopen	djalan kaki	walk (to)
lucifer	korek api	match
luisteren, hooren	dengar	listen (to)

M

maand, maan	boelan	month, moon
maar	tetapi	but
maken	bikin	make (to)
man	orang laki-laki	man
mand	kerandjang	basket
markt	pasar	market
medicijn	obat	medicine
meer	lebih	more
meer (het)	telaga	lake
meid	baboe	maid-servant
melk	soesoe	milk
mengen	tjampoer	mix (to)
menu	kartoë maken	menu
merk	tjap	brand, trade mark
mes	piso	knife
mier	semoet	ant
mijl	paal	mile
misschien	barangkali	perhaps
moe	tjape	tired
moeder	mak	mother
mond	moeloet	mouth
moeilijk, moeite	soesah	difficult, trouble
morgen, ochtend	pagi	morning
moskee	masjid	mosque
muskiet	njamoek	mosquito

N

naald	djaroem	needle
naar boven gaan	naik	go up (to)
naar buiten gaan	keloear	go out (to)
nat	basah	wet
neen	tidak	not

niet doen	djangan
niet meer	tidak lagi
nieuw	baroe
nieuws	kabar
nog niet	belon
nu	sekarang

O

olie	minjak
omdraaien	poeter
onder, beneden	di-bawah
onderteeken	tekken
ongeveer	kira-kira
ontvangen	terima
oog	mata
oor	koeping
op, opgebruikt	habis
openen	boeka
oppassen	awas
opvouwen	lipet
oud	toea

P

paard	koeda
pandhuis	roemah gade
papier	kertas
paraplu, parasol	pajoeng
passen	pas
peper	meritja
plaat	gambar
plaats	tampat
politiebureau	kantor polisi
post	pos
postzegel	kepala radja
prauw	sampan
prijs	harga
proberen	tjoba

R

raam	djendela
recht	rata
rechts	kanan

do not
no more
new
tidings(s)
not yet
now

oil
turn (to)
under, below
sign (to)
about
receive (to)
eye
ear
finished
open (to)
look out (to)
fold (to)
old

horse
pawn shop
paper
parasol, umbrella
try on (to)
pepper
picture
place
police station
mail
postage stamp
small craft
price
try (to)

window
straight
right (to the -)

reeds, al	soedah	already
regen	oedjan	rain
rekening	rekening	bill
rijs	nasi	rice
ring	tjintjin	ring
roepen	panggil	call (to)
rolkussen	goeling	bolster (Dutch wife)
rond	boender	round
rood	merah	red
rooken	minoem roko	smoke (to)

S

salaris	gadji	wages
schaar	goenting	scissors
scheermes	piso tjoekoer	razor
scheren	tjoekoer	shave (to)
schimmenspel	wajang	galanty-show
schoen	sepatoe	boot, shoe
schoenveter	tali sepatoe	shoe (boot) lace
schoonmaken	bersih	clean (to)
sigaar	seroetoe	cigar
sigaret	sigaret	cigarette
slaan	ketok	knock (to)
slaan	poekoe	strike, hit (to)
slang	oelar	snake
slapen	tidoer	sleep (to)
slecht (algemeen)	djelek	bad (general)
slecht, bedorven	boesoek	bad (of food)
sleutel	koentji	key
sloffen	slop	slippers
sloot	slokan	ditch
slot	selot	lock
sluiten	toetoeop	close (to)
soep	sop	soup
soms	tempo-tempo	sometimes
speld	peniti	pin
spiegel	katja	mirror
spiegelei	telor mata sapi	egg (fried)
spiegelei met ham	telor mata sapi pake ham	egg (ham and eggs)
sprei	seperei	bedspread
spreken	bitjara	talk (to)
spuitwater	air belanda	soda water

stad	kota	town, city
steen	batoe	stone
sterk	koeat	strong
stof	aboe	dust
stoppen	berenti	stop (to)
straat, weg	djalanan	road, street
strijken	seterika	iron (to)
stuk (een)	sepotong	piece (a)

T

tabak	tembakau	tobacco
tafel	medja	table
tand	gigi	tooth
tasch	tas	bag
telegraafkantoor	kantor kawat	telegraph office
teruggaan, omdraaien	balik	turn around (to)
teruggaan, terugkeeren	kombali	go back, return (to)
tezamen, alles	semoea	all, together
thee	teh	tea
tijd	tempo	time
tijger	matjan	tiger
touw	tali	string
trein	kereta api	railway
trekken	tarik	pull (to)
tuin	kebon	garden
tweede klas	klas doea	second class

U

uur	djam	hour
-----	------	------

V

vader	bapa	father
vallen	djato	drop (to)
van	dari	from
varken	babi	pig
vasthouden	pegang	hold (to)
veel	banjak	much, many
veer	boeloe	feather
ver	djaoeh	far, long (of distance)
vergeten	loepa	forget (to)
verzoeken	minta	request (to)

vet	gemoek	fat
vinger	djari	finger
visch	ikan	fish
vleesch	daging	beef, meat
vliegen	terbang	fly (to)
vliegmachine	kapal oedara	airplane
vloed	bandjur	flood
vloo	koetoe	flea
volgen	toeroet	follow (to)
vooraanzicht	moeka	front
voorkant (aan den)	di-moeka	in front of
vorige week	minggoe doeloe	last week
vork	garpoe	fork
vragen	tanja	ask (to)
vriend	sobat	friend
vrouw (echtgenote)	bini	wife
vrouwelijk	perempoean	female
vrucht	boeah	fruit
vuil	kotor	dirty
vuile kleeren	pakean kotor	dirty clothes
vulkaan	goenoeng api	volcano
vullen	isi	fill (to)
vuur	api	fire

W

waaier	kipas	fan
waarom	kenapa	why
wachten	toenggoe	wait (to)
waken, oppassen	djaga	take care of, watch (to)
wanneer	kapan	when
warm	panas	hot
waschman	menatoe	washerman (laundry-man)
wasschen	tjoetji	wash (to)
wat	apa	what
water	air	water
W.C.	kamar ketjil	water closet
wegen	timbang	weigh (to)
weggaan	pigi	leave (to), go (to)
wegjagen	oesir	drive away (to)
weinig (een)	sedikit	little (quantity)
weten	taoe	know (to)

wie	
wijnkaart	
willen	
wind	
winkel	
wonen, verblijven	
worden	
wrijven	

IJ

ijs
ijswater

siapa	
kartoeg anggoer	
maoe	
angin	
toko	
tinggal	
djadi	
gosok	

who	
wine list	
want (to)	
wind	
shop	
stay, live (to)	
become (to)	
rub (to)	

Z

zakdoek	
zee	
zeep	
zeer	
zeggen	
zeggen, opdragen	
zenden	
ziek	
zien, kijken	
zijde	
zilver	
zitten	
zoek, weg	
zoeken	
zoet	
zon	
zuur	
zwaar	

sapoe tangan	
laoet	
saboen	
sekali	
bilang	
soeroeh	
Kirim	
sakit	
lihat	
soetra	
perak	
doedoek	
ilang	
tjari	
manis	
mata hari	
asem	
atjar	
berat	
itam	

handkerchief	
sea	
soap	
very	
tell, say (to)	
tell, order (to)	
send (to)	
ill, sick	
see, look (to)	
silk	
silver	
sit down (to)	
lost	
look for, seek (to)	
sweet	
sun	
sour	
pickles	
heavy	
black	

PRINCIPAL AGENTS
AGENT JANG TEROETAMA
VOORNAAMSTE AGENTEN

N. V. Koninklijke Paketvaart-Maatschappij
Incorporated in Holland
HEAD OFFICES: K. P. M. Building — BATAVIA-CENTRUM
and "Scheepvaarthuis" — AMSTERDAM.
Branch offices in all ports throughout the Netherlands Indies,
at Singapore, and Panang.
REPRESENTATIVE FOR AUSTRALIA: SYDNEY K. P. M.
PAKETVAART HOUSE — 255, George Street, Box 217D.
REPRESENTATIVE FOR AFRICA: DURBAN K. P. M. (Pty.),
Ltd., — 316, West Street, P. O. Box. 1548.
Telegraphic Address: Paketvaart.

Agents in Africa

CAPE TOWN: Holland—Africa Line Agency, Telegrams: Holafric.
EAST LONDON: Parry, Leon & Hayhoe, Ltd., Telegrams: Freights.
JOHANNESBURG: Holland—Africa Line Agency, Telegrams: Holafric.
Far East Travel Information Bureau, Telegrams: Bleeker.
LOURENÇO MARQUES: Parry, Leon & Hayhoe, Ltd., Telegrams:
Freights.
MAURITIUS (Port Louis): Ireland, Fraser & Co., Ltd., Telegrams:
Paketvaart — Portlouismauritius.
PORT ELIZABETH: Wilson, Collins & Co., Telegrams: Nunsoquick.
PRETORIA: Postma & Co., (Passage), Telegrams: Excelsior.
RÉUNION (Saint Denis): Société Commerciale Maurice-Réunion, Ltd.,
Telegrams: Lamay-Saintdenisreunion.
TAMATAVE (Madagascar): Rollo & Duponsel, Telegrams: Paketvaart —
Tamatave.

Agents in Asia

AMOY: Java-China-Japan Lijn, Telegrams: Javalijn.
BANGKOK: Diethelm & Co., Ltd., Telegrams: Paketvaart.
HONGKONG: Java-China-Japan Lijn, Telegrams: Javalijn.
MACAO: H. Nolasco da Silva, Telegrams: Popular.
MANILA: The Eastern & Philippines Shipping Agencies, Ltd., Telegrams:
Javalijn.
SAIGON: Diethelm & Co., Telegrams: Paketvaart.
SHANGHAI: Java-China-Japan Lijn, Telegrams: Javalijn.
SWATOW: Java-China-Japan Lijn, Telegrams: Javalijn.

Agents in Australia

ADELAIDE: Elder, Smith & Co., Ltd., Telegrams: Barrelder.
BRISBANE: Dalgety & Co., Ltd., Telegrams: Dalgetys.
MELBOURNE: John Sanderson & Co., Telegrams: Corio.
SYDNEY: N. V. Koninklijke Paketvaart-Mij., Paketvaart House,
Telegrams: Paketvaart.

Agents in New Zealand

AUCKLAND: Russell & Somers, Ltd., Telegrams: Rusticated.
WELLINGTON: Johnston & Co., Ltd., Telegrams: Stonjon.

Agents in Europe

LONDON: D. H. Drakeford, (for passage only), 60, Haymarket,
S.W.1, Telegrams: Staterooms.—Keller, Bryant & Co., (for freight
only), 9—13, Fenchurch Street, E. C. 3, Telegrams: Rellek.
PARIS: Phs. van Ommeren, 10, rue Auber IX arr., Telegrams: Van-
ommeren.—Ruys & Co. S. A., 13, rue Auber IX arr.,
Telegrams: Ruysco.

Representatives in U. S. A.

NEW YORK: R. W. Kaak, (passage), Chrysler Building, Telegrams:
Paketvaart.
SAN FRANCISCO: D. A. Vonk, (passage), Monadnock Building,
Telegrams: Paketvaart.

INDEX

	Page
Languages	1
The K.P.M. brings you to:	3
Difficulties	4
Numerals	5
Days	5
Time	6
Money	6
English-Malay-Dutch Dictionary	7
Types I saw on my voyage	18
Places and things worth seeing.....	20
Malay-English-Dutch Dictionary	21
Map (K.P.M. connections)	24
Malay-English-Dutch (continued)	26
Unusual things I did on my tours	34
Dutch-Malay-English Dictionary	35
K.P.M. Agents	46
Accomplished	(cover page)

ACCOMPLISHED
TAMMAT
VOLLEERD